

UCHWAŁA Nr XLIII /230/2013

Rady Gminy Lubiewo

z dnia 20 grudnia 2013 r.

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych w Gminie Lubiewo na rok 2014.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz.1356) oraz art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 08 marca.1990 r. o samorządzie gminnym (t.j Dz.U. z 2013r. poz.594)

Rada Gminy uchwała co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lubiewo na rok 2014 w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Wójtowi Gminy Lubiewo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje na rok 2014 oraz podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy.

**Przewodniczący Rady Gminy
Lubiewo**

/-/ Józef Pilarski

Uzasadnienie:

Organy samorządu gminnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmiany obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy. Prowadzenie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań jest w postaci opracowanego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. W związku z powyższym uchwałę uważa się za zasadną.

**Przewodniczący Rady Gminy
Lubiewo**

/-/ Józef Pilarski

Załącznik Nr 1
do Uchwały Rady Gminy Lubiewo
Nr XLIII /230/2013
z dnia 20 grudnia 2013r.

P R O G R A M

**PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

**dla gminy Lubiewo
na rok 2014**

- **Wstęp.**
- **Cel i zadania programu**
- **Metryka gminy**
  - **Ogólna charakterystyka gminy**
  - **Mieszkańcy gminy**
  - **Rynek alkoholowy**
  - **Placówki funkcjonujące na terenie gminy**
  - **Stan zasobów w sferze rozwiązywania problemów społecznych**
- **Diagnoza stanu problemów alkoholowych**
- **Zadania i kierunki działań na 2014 rok**
  - **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu**
  - **Udzielenie rodzinom pomocy psychospołecznej i prawnej**
  - **Prowadzenie profilaktycznej działalności i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, szczególnie dla dzieci i młodzieży**
  - **Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych**
  - **Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela**
- **Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi**
- **Zasady wynagradzania GKRPA i Pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.**

- **Podział zadań i środków finansowych na 2014 rok.**
- IX. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów**
- X. Postanowienia końcowe**

I. Wstęp

Według obecnie obowiązującej terminologii alkoholizm określa się jako zespół uzależnienia od alkoholu. Prowadzi do niego częste picie napojów alkoholowych, nie tylko wysokoprocentowych, ale i słabszych, które mogą u pewnego odsetka pijących (szacunkowo u ok. 20%) po jakimś czasie doprowadzić do ciężkich zaburzeń ogólnoustrojowych. Zespół ten ma charakter postępujący i prowadzi do degradacji biologicznej, psychicznej i społecznej osoby pijącej. Nie wszyscy jednak pijący stają się uzależnieni od alkoholu.

Przez uzależnienie od alkoholu rozumiemy:

- utratę kontroli nad piciem
- niemożność utrzymania się w abstynencji przez dłuższy czas.

Powstaje więc pytanie: „Dlaczego ludzie sięgają po tak wyniszczający środek?” otóż motywy są bardzo różnorodne. Ostateczna przyczyna nie została dotychczas wyjaśniona, jednak istnieje wiele teorii, można powiedzieć, że jest ich tyle, ile jest nauk zajmujących się tym problemem. Na dzień dzisiejszy przyjmuje się, że mamy tu do czynienia z czynnikami biologicznymi, społecznymi, psychologicznymi. Badania rodzinne pozwalają przypuszczać, że biologiczne czynniki genetyczne odgrywają pewną rolę w powstawaniu uzależnienia od alkoholu. Nie ulega wątpliwości, że dziedziczeniu podlega biologiczne (biochemiczne) podłoże, na którym może rozwinąć się uzależnienie, a więc, że możliwe jest odziedziczenie pewnych predyspozycji do uzależnienia. W ostatnich latach pojawiły się doniesienia naukowe, które są relacjami z badań nad identyfikacją genów mogących być odpowiedzialnymi za posiadanie predyspozycji do uzależnienia. Podejmowane są nawet próby wykorzystywania tych informacji dla celów profilaktycznych. Łatwo zaobserwować, że reakcje na alkohol są różne. Jedni odczuwają przyjemność i odprężenie, a inni czują się źle. Zrozumiałe jest więc, że jedni będą dążyli do

powtarzania przyjemnych stanów za pomocą alkoholu, a inni będą starali się nie pić. Te różne reakcje na alkohol wiążą się z biochemiczną odmiennością organizmów. Rozpowszechnienie problemów alkoholowych ma też ścisły związek z obyczajowością i postawami społecznymi wobec picia alkoholu, a więc z czynnikami kulturowymi. Szczególne znaczenie ma środowisko rodzinne, które może zarówno zwiększać, jak i ograniczać ryzyko uzależnienia, poprzez stworzenie korzystnych warunków do prawidłowego rozwoju swych członków.

Niebagatelną rolę odgrywa również dostępność napojów alkoholowych, tj. łatwość ich nabycia, niska cena czy niewielkie ograniczenia w ich sprzedaży. Kolejne czynniki powodujące nadużywanie alkoholu to czynniki psychologiczne, które są ściśle związane z cechami osobowości. Nie wszyscy wiedzą, że większość demonstrowanych przez alkoholików zachowań wynika z niedojrzałości emocjonalnej. Osoby takie mają znacznie więcej niż inni problemów z pokonywaniem różnorodnych trudności życiowych.

Wtedy to sięgają po alkohol, jako coś, co pomoże im je przezwyciężyć. Do czynników psychologicznych można zaliczyć także teorię emocji, według której nadużywanie alkoholu bywa stymulowane przez chęć uniknięcia emocji o znaku ujemnym. Mogą one powstawać na podłożu nierozwiązanych problemów życiowych.

Wprowadzenie alkoholu do organizmu powoduje zaś wystąpienie euforii, beztroski i dobrego samopoczucia. Według psychoanalitycznej teorii osobowości, jej składnikiem stwarzającym zagrożenie nadużywania alkoholu jest dominowanie „id”, którego podstawowym mechanizmem funkcjonowania jest zasada przyjemności. Jeśli pragnienie to nie jest zaspokojone, wtedy jego spełnienie może dokonywać się za pośrednictwem emocji o znaku dodatnim wzbudzanych przez alkohol. Z teorii potrzeb wynika, że podstawowym stymulatorem ludzkiego działania są niezaspokojone potrzeby. Stan taki nazywany jest także blokadą potrzeb, czego następstwem bywa nadużywanie alkoholu. Do najczęściej niezaspokojonych potrzeb, z powodu których ludzie piją, należą: potrzeba kontaktów seksualnych, potrzeba przynależności grupowej, potrzeba uznania społecznego, potrzeba kontaktów uczuciowych, potrzeba bezpieczeństwa.

W rozwoju osobowości człowieka bardzo ważną rolę odgrywa także potrzeba sensu życia, jej nie zaspokojenie może być także przyczyną picia.

Powodem nadużywania alkoholu może być również zawyżony poziom aspiracji oraz frustracje powstające na tle niemożności jego spełnienia. Stanowi ono wtedy formę ucieczki od przykrych przeżyć związanych np. z niepowodzeniami w trakcie uczenia się, pracy zawodowej lub w życiu osobistym. Lista przyczyn tu opisanych jest oczywiście niekompletna, jednak ich różnorodność pozwala na podjęcie próby określenia motywów, dla których ludzie sięgają po alkohol

Najczęściej wyróżnia się trzy grupy powodów picia:

1. „ucieczkowe” w celu zapomnienia o kłopotach, zredukowania napięcia, poprawy nastroju i odprężenia się,
2. „społeczne” np. dla towarzystwa, z uprzejmości, z jakiejś okazji,
3. „w poszukiwanie przyjemności” np. dla smaku alkoholu czy z przekonania o zdrowotnych efektach jego działania.

Rozmiary alkoholizmu w Polsce są ogromne. Na przełomie lat 80-tych i 90-tych nastąpił niekontrolowany wzrost spożycia alkoholu w naszym kraju. W roku 1992 średnie spożycie napojów alkoholowych w Polsce wyniosło 10 litrów czystego 100% alkoholu na jednego mieszkańca. Średnie spożycie oszacowane w badaniu z 1992 roku było o 50% wyższe, niż uzyskane w porównywalnych badaniach cztery lata wcześniej. Spożycie piwa wzrosło trzykrotnie, nieco mniej, bo o 28% wzrosła konsumpcja napojów spirytusowych. W ostatnim czasie zmniejszyły się odsetki abstynentów i osób mało pijących. Wyniki ostatnich badań pokazują, że mamy w Polsce 2 do 3 milionów ludzi nadmiernie pijących. Dane te są alarmujące, zwłaszcza jeśli bliżej przyjrzymy się skutkom, jakie niesie za sobą alkohol.

Wynikiem uzależnienia od alkoholu jest nie tylko wyniszczenie organizmu osoby pijącej, jest to także zagrożenie dla całego systemu społecznego. Na pierwszy plan wysuwają się oczywiście skutki biologiczne. W Polsce jest od 4 do 6 mln ludzi z rodzin alkoholowych, u których występują daleko posunięte zmiany somatyczne i psychiczne. Należą do nich m.in.: zaburzenia czucia, nerwobóle, osłabienie siły, zanik mięśni, zaniki korowe, padaczka alkoholowa, stany zapalne błon śluzowych jamy ustnej, przełyku, żołądka, dwunastnicy, nadżerki, zapalenie trzustki, cukrzyca, marskość wątroby, nadciśnienie, zaburzenia w pracy serca, niewydolność krążenia, niewydolność nerek, zaburzenia potencji, zaburzenia miesiączkowania, bezpłodność,

przebarwienia na skórze. Jeśli chodzi o powikłania psychiatryczne, to może wystąpić: majaczenie alkoholowe, ostra halucynoza alkoholowa, przewlekła halucynoza alkoholowa, paranoja alkoholowa, psychoza Korsakowa, liczne stany depresyjne.

Alkoholizm niesie za sobą także zagrożenia ekonomiczne. Pijaństwo odbija się bowiem na wydajności pracy. Poważne straty wiążą się z wypadkowością. Prowadzenie po pijanemu jest najczęstszą przyczyną śmierci na naszych drogach. Kolejne zagrożenie to skutki społeczno – kulturowe. Przyjęte u nas wzory picia wpływają na deformację stosunków międzyludzkich i rozpad więzi społecznych. Nadużywanie alkoholu stwarza brzemiennie skutki społeczne: rozbitcie rodzin, zaburzenia procesów socjalizacji dzieci i młodzieży, kształtowanie się postaw aspołecznych, takich jak cynizm, znieczulica społeczna, wzmaganie postaw oportunistycznych, nierzetelność, nieodpowiedzialność, sprzyja schamieniu obyczajów, wulgaryzacji języka, brutalizacji i prymitywizacji życia, zanikowi zainteresowań wartościami wyższymi. Nadużywanie napojów alkoholowych trzeba uznać za szczególnie brzemienny element patologii społecznej w naszym kraju. Co zatem robić, aby tak nie było? Oczywiście przede wszystkim należy położyć nacisk na profilaktykę. Jednak ważne jest także leczenie choroby alkoholowej dla rodzin.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Działania w tym zakresie reguluje ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r, poz. 1356 z późn. zm) Ustawodawca wskazuje również zadania, jakie mają być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych. W tym obszarze ustawa łączy się z zapisami ustawy o zapobieganiu narkomanii oraz ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która wyraźnie definiuje przemoc w rodzinie jako przestępstwo i wyznacza kierunki zwalczania tej patologii.

To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiec i minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii i przemocy.

Na szczeblu lokalnym działania z zakresu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych reguluje program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Jest on dokumentem uchwalanym corocznie przez Radę Gminy.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji do realizowania i finansowania programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2014”, które wydaje na podstawie badań i analiz Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Merytoryczną podstawą do finansowania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach Gminnego Programu są zadania określone w ustawie oraz założenia i priorytety przyjęte i zaakceptowane przez Radę Ministrów w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 - 2015.

Narodowy program wskazuje zadania realizowane przez organy administracji rządowej i Krajową Radę Radiofonii i Telewizji oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, PARPA koordynuje realizację pięcioletniego Programu, a także integruje trzy obszary działań – centralny, wojewódzki i gminny - formułując spójne dla nich kategorie zagadnień i cele strategiczne.

Program tworzy bazę do realizacji integralnej polityki wobec alkoholu i przeciwdziałania negatywnym konsekwencjom jego używania. Przy opracowaniu programu uwzględniono również diagnozę lokalnych zagrożeń opracowaną przez Studio Diagnozy i Profilaktyki w Krakowie.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w programie w 2014 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz możliwości finansowych i kadrowych.

II. Cele i zadania Programu.

Nadrzędnym celem Programu jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do:

- zmniejszania rozmiarów problemów, które aktualnie występują na terenie gminy,
- zwiększenia zasobów instytucjonalnych, kadrowych niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi już problemami,
- zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych,

- podnoszenia świadomości w zakresie zdrowotnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji używania alkoholu wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy Lubiewo
- opóźnienia wieku inicjacji alkoholowej wśród młodzieży,
- minimalizowania skutków zjawisk towarzyszących nadużywaniu alkoholu, tj. współzależnienia i przemocy domowej.

Realizacja powyższych działań będzie odbywała się poprzez:

- udzielanie dalszej pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom,
- udzielanie pomocy psychologicznej osobom będącym w kryzysie poprzez zatrudnienie psychologa w Rodzinnym Punkcie Pomocy Rodzinie w Lubiewie,
- objęcie jak największej grupy uczniów uczestnictwem w zajęciach opiekuńczo – wychowawczych w świetlicach profilaktyczno-wychowawczych,
- realizację profesjonalnych programów profilaktycznych kierowanych do uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z terenu gminy Lubiewo,
- prowadzenie zajęć sportowych wśród dzieci i młodzieży,
- podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania w zakresie profilaktyki uzależnień m.in. poprzez organizowanie i udział w seminariach, warsztatach i innych formach szkoleń dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych, Policji, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i służby zdrowia.

III. Metryka Gminy

1. Ogólna charakterystyka Gminy Lubiewo.

Gmina Lubiewo położona jest w północno-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie tucholskim, przy drodze wojewódzkiej Łódź – Świecie – Chojnice – Koszalin. Pod względem liczby mieszkańców i powierzchni zaliczana jest do grupy gmin średnich. Obecnie gmina Lubiewo obejmuje swym zasięgiem obszar 16,280 ha, który zamieszkuje **5 899** mieszkańców.

Gmina charakteryzuje się specyficzną rozwiniętą siecią osadniczą. Funkcje ośrodka gminnego w zakresie obsługi mieszkańców pełnią dwie wsie – Lubiewo oraz Bysław, należące do grupy dużych w skali województwa, miejscowości wiejskich.

- **Mieszkańcy Gminy.**

Tabela nr 1. Liczba ludności wg wieku (stan na dzień 30.09.2013 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC

Ogółem	0-2	3-6	7-14	15-17	18-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65-więcej
5 899	218	309	566	270	174	903	908	707	781	352	711

- **Rynek alkoholowy**

Na terenie gminy Lubiewo (według stanu na dzień 30 listopada 2013r.) 18 podmiotów gospodarczych prowadzi sprzedaż detaliczną i gastronomiczną napojów alkoholowych, z kolei ilość punktów sprzedaży wynosi 55 (30 punktów poza miejscem sprzedaży i 25 punktów w miejscu sprzedaży):

Ogólna liczba wydanych zezwoleń wynosi – **100**

W tym:

- Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży - **64** w tym:
  - do 4,5% - **30**
  - od 4,5% do 18% - **20**
  - powyżej 18% - **14**
- Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży - **32** w tym:
  - do 4,5% - **20**
  - od 4,5% do 18% - **6**
  - powyżej 18% - **6**

Średnio na jeden punkt sprzedaży przypada 106 mieszkańców gminy. Ilość zezwoleń w porównaniu do 2012 roku zwiększyła się o cztery zezwolenia..

- **Placówki funkcjonujące na terenie Gminy Lubiewo**
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubiewie;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Posterunek Policji w Cekcynie;
- Gminna Biblioteka Publiczna w Lubiewie z filią w Bysławiu;

- Szkoły;
- Świetlice w sołectwach.
- Świetlice Profilaktyczno- Wychowawcze w Lubiewie i Bysławiu

Tabela nr 2. Wykaz szkół na terenie Gminy Lubiewo.

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów
1.	Zespół Szkół w Lubiewie, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • Szkoła Podstawowa Lubiewo • Szkoła Podstawowa Sucha • Gminazjum • Klasy „0” 	321 158 18 100 45
2.	Zespół Szkół w Bysławiu, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • Szkoła Podstawowa • Gimnazjum 	356 230 126
3.	Szkoła Podstawowa w Klonowie Kl. I Kl. III Kl. „0”	9 16 24
Razem		726

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Referatu Oświaty i Kultury w Urzędzie Gminy.

W gminie Lubiewo znajdują się szkoły podstawowe oraz gimnazja, w których prowadzone są oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży. W szkołach podstawowych uczy się 500 uczniów, zaś w gimnazjach – 226 uczniów. Zajęcia z zakresu uzależnień i zagrożeń społecznych prowadzone są nie tylko dla samych uczniów, ale też dla ich rodziców oraz grona pedagogicznego. W 2012 realizowane były programy Spójrz Inaczej oraz Nasze Spotkania, oraz Trening Zastępowania Agresji w których uczestniczyło 95 uczniów, 6 nauczycieli oraz 30 rodziców .W 2013r. są również realizowane wyżej wymienione programy.

Ponadto w gminie odbywają się pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów Oprócz tego regularnie w okresie wakacyjnym organizowane są kolonie i obozy z programem

zajęć socjoterapeutycznych i profilaktycznych dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym..

5.Stan zasobów w sferze rozwiązywania problemów społecznych

W gminie Lubiewo działa system wspierania osób uzależnionych i ich rodzin oraz ofiar przemocy, a także innych osób dotkniętych problemami społecznymi. Mieszkańcy mogą się zwrócić do następujących instytucji:

- **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** w gminie Lubiewo, składa się z 7-miu członków, którzy reprezentują różne środowiska społeczne. Komisja jest miejscem, do którego najczęściej zgłaszają się po pomoc członkowie rodzin z problemem alkoholowym, gdyż komisja podejmuje czynności zmierzające do wydania orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Do działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia należą: przyjmowanie zgłoszeń o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu, wzywanie na rozmowę osób, co do których wpłynęły zgłoszenia, kierowanie osób na badania przez biegłych (psycholog i psychiatra), w przypadku, gdy wezwane osoby nie zgodzą się dobrowolnie poddać leczeniu, przygotowywanie dokumentacji związanych z postępowaniem sądowym oraz składanie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu. Sąd Rejonowy wydaje postanowienie o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.

Do zadań Komisji należy m.in.

- inicjowanie i opiniowanie zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- wykonywanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i składanie rocznego sprawozdania Wójtowi,
- propagowanie w społeczności lokalnej abstynencji i trzeźwości,
- aktywne reagowanie na łamanie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi,

- opiniowanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem i rehabilitacją osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie pomocy tym osobom i członkom ich rodzin oraz kierowanie na badanie dotyczące ustalenia uzależnienia od alkoholu,
- udzielanie pomocy kuratorom sądowym wykonującym nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu,
- współdziałanie z Kościołem Katolickim w zakresie wychowywania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,
- dokonywanie kontroli placówek handlowych.

W roku 2013 odbyło się 6 ogólnych posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wysłano 30 wezwań w związku ze złożonymi wnioskami do przeprowadzenia rozmów. Komisja wydała 31 opinii w sprawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Do komisji zostało złożone 14 wniosków o skierowanie osób na leczenie w warunkach lecznictwa odwykowego. W stosunku do 5 osób została zebrana dokumentacja i wysłana do Sądu. Z kolei dwie osoby same po rozmowach zgłosiły się na leczenie w warunkach lecznictwa zamkniętego, a w stosunku do jednej z osób jest zawiadomienie do prokuratury o przestępstwie. Pozostałe 6 osób korzysta z pomocy psychologa-terapeuty w Punkcie Pomocy Rodzinie.

Punkt Pomocy Rodzinie „KROKUS” w Lubiewie i w Bysławiu, w którym porad udziela psycholog - terapeuta . Dyżury pełnione są w każdą środę od godziny 15.00 do 17.00 w Ośrodku Zdrowia w Bysławiu i od 17.15 do 19.00 w pomieszczeniach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Tabela Nr 3 Ilość osób przyjętych w Lubiewie i Bysławiu w Punkcie Pomocy Rodzinie przez psychologa-terapeutę w 2013r.(stan na 30.10.2013r.)

Wyszczególnienie	Lubiewo		Bysław	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
Osoby uzależnione	2	9	3	12
Osoby współuzależnione	3	-	3	-

Chore psychicznie	1	1	1	2
Dzieci	-	-	1	1
Razem	7	10	8	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od psychologa-terapeuty

Tabela Nr 4 Liczba porad dla przyjętych osób

Wyszczególnienie	Lubiewo		Bysław	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
Osoby uzależnione	30	115	49	145
Osoby współuzależnione	33	-	42	-
Chore psychicznie	3	2	4	3
Dzieci	-	-	1	1
Razem	66	117	96	149

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od psychologa-terapeuty

W punkcie przyjmuje również psycholog rodzinny. Dyżury pełnione są w każdy wtorek w Lubiewie od godziny 8⁰⁰ -10⁰⁰ w pomieszczeniach Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej oraz w każdą środę w Bysławiu od godziny 8⁰⁰ - 10⁰⁰ w pomieszczeniach Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej w Zespole Szkół w Bysławiu.

Miejsce przyjęcia przez psychologa	Ilość zgłoszonych osób	Ilość udzielonych porad
LUBIEWO	52	83
BYSŁAW	27	45
Razem	79	128

Problemy z jakimi zgłosiły się osoby dotyczyły:

- nieprawidłowe zachowania dzieci w domu lub szkole,
- lęki związane z odżywianiem,

- fobie szkolne,
- samookaleczenia, myśli samobójcze u dzieci,
- konflikty z prawem dzieci,
- depresja,
- przemoc fizyczna i psychiczna w domu lub szkole.

Punkt Pomocy Rodzinie w gminie Lubiewo pełni następujące zadania:

- motywuje zarówno osoby uzależnione, jak i osoby współuzależnione do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego;
- motywuje osoby pijącą ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnione do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- udziela wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. poprzez rozmowy podtrzymujące uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po leczeniu w placówce odwykowej);
- rozpoznaje zjawiska przemocy domowej, udziela stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- inicjuje interwencje w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- diagnozuje problemy całej rodziny i planuje pomoc dla wszystkich jej członków;
- gromadzi aktualne informacje na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

W gminie Lubiewo działają dwie świetlice: Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza w Lubiewie z filią w Bysławiu, Świetlica Środowiskowa „Barka” w Suchej oraz 11 świetlic wiejskich w Bysławku, Suchej, Klonowie, Wełpinie, Lubiewicach, Cierplewie, Minikowie, Trutnowie, Płazowie, Bysławiu i Lubiewie.

W świetlicach Profilaktyczno - Wychowawczych w Lubiewie i w Bysławiu pracuje dwóch wychowawców. Ilość dzieci zapisanych w Bysławiu od stycznia do czerwca - 43, a od września - 46. Z kolei w Lubiewie od stycznia do czerwca 34, a od września 54.

Osoby zapisane do świetlic podzielone są na grupy i pod opieką nauczyciela wychowawcy znajduje się nie więcej niż 15 wychowanków.

Zasób kadrowy związany z realizacją Gminnego Programu.

Realizacją Gminnego Programu zajmuje się kadra, w skład której wchodzi specjalista psychoterapii uzależnień, psycholog, dwóch pedagogów szkolnych, absolwenci studium socjoterapii. W realizację programu profilaktyczno-wychowawczego Spójrz Inaczej zaangażowanych jest 26 osób, Nasze Spotkania – 13 osób, Drugi Elementarz – 2 osoby. 8 osób przeszło szkolenia na temat przemocy i agresji, 42 osoby brały udział w szkoleniach na temat agresji w szkole, zaś 6 osób uczestniczyło w szkoleniach Treningu Zastępowania Agresji. Powołany został również zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 5 osób.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej to budżetowa jednostka organizacyjna gminy Lubiewo utworzona do realizacji zadań własnych i zleconych z zakresu pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy społecznej przeprowadza co roku analizę potrzeb i problemów mieszkańców gminy. Poniżej przedstawiono dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej dotyczące ilości osób objętych pomocą i powody jej przyznania.

Tabela Nr 5 Dane dotyczące ilości osób objętych pomocą

Powody trudnej sytuacji życiowej	W latach (ilość rodzin)		
	2010	2011	2012
Ubóstwo	250	246	213
Bezrobocie	113	112	109
Niepełnosprawność	105	102	84
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	26	28	30
Osoby dotknięte długotrwałą chorobą	10	18	13
Alkoholizm	21	7	12
Przemoc w rodzinie	3	1	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	24	27	25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z GOPS w Lubiewie.

Główne problemy występujące w rejonie działania to: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, trudne warunki mieszkaniowe wielu rodzin i alkoholizm.

Analiza powodów, dla których na przestrzeni ostatnich trzech lat była udzielana pomoc potrzebującym w gminie wskazuje, iż najczęściej pretendują do udzielenia pomocy społecznej problemy o charakterze materialnym, będących konsekwencją różnych trudnych wydarzeń życiowych. Niezmiennie od trzech lat, największy udział w strukturze udzielanej pomocy ma pomoc dla osób ubogich. Na drugim miejscu pod względem częstości udzielanej pomocy znajduje się pomoc z powodu bezrobocia. Duży udział w ostatnich latach ma również pomoc udzielana z powodu niepełnosprawności. Z kolei liczba przypadków udzielania pomocy z powodu alkoholizmu zwiększa się w porównaniu do roku 2011. Liczba ta nie jest wprawdzie znacząca, niemniej jednak systematyczny wzrost może świadczyć o rosnącym problemie alkoholizmu w gminie, lub może być konsekwencją lepszej diagnozy środowisk potrzebujących pomocy w tym zakresie. Alkoholizm jest na piątym miejscu wśród powodów przyznawania pomocy podopiecznym GOPS. W ocenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych problem alkoholowy dotyka większej liczby osób i rodzin, które nie są podopiecznymi pomocy społecznej, stąd też nie znajdują się w statystyce GOPS. Inne powody takie jak ubóstwo, czy bezrobocie mogą w przyszłości powodować, że i w tych rodzinach sięgnie się po alkohol jako środek na odreagowanie złej sytuacji materialnej i poczucia braku celu i sensu życia.

- **Diagnoza stanu problemów alkoholowych**
- **Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców gminy Lubiewo**
(na podstawie badań przeprowadzonych przez Studio Diagnozy i Profilaktyki w Krakowie)

Za najważniejszy problem w środowisku lokalnym mieszkańcy gminy uznali bezrobocie i postępujące zubożenie środowiska. Z pewnością w tej sferze są największe oczekiwania wobec władz, związane z podjęciem działań umożliwiających zwiększenie poziomu zatrudnienia.

Problem nadużywania alkoholu jest wymieniany jako jeden z ważniejszych problemów społecznych przez mieszkańców gminy Lubiewo. Prawie 70% badanych uważa alkohol za towar szczególny i postuluje za kontrolowaniem jego sprzedaży.

Przeprowadzono badania ankietowe wśród rodziców w związku z podjęciem przez szkołę działań związanych ze sprzedażą alkoholu nieletnim. Na podstawie badania rodzice zwrócili uwagę na :

- konieczność kontroli przy zakupie alkoholu,
- przeszkolenie sprzedawców w zakresie sprzedaży nieletnim.

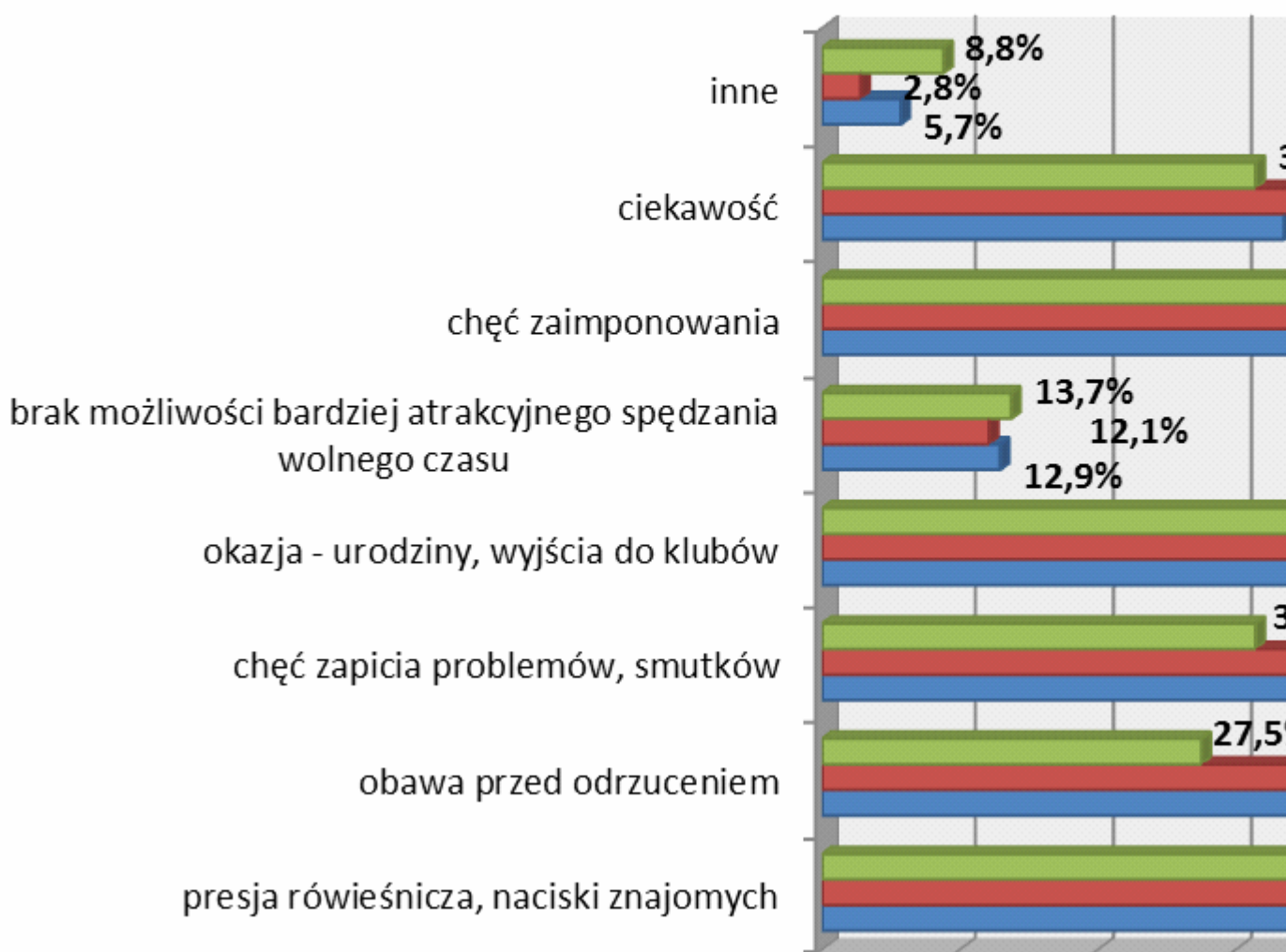
2.Spożywanie alkoholu wśród dzieci i młodzież.

Przeprowadzono badania wśród uczniów gimnazjum przez Studium Diagnostyki i Profilaktyki w Krakowie w 2013r. W przeprowadzonym badaniu wzięło udział 209 uczniów gimnazjum w Lubiewie i Bysławiu (107 uczennic i 102 uczniów) Były to badania przeprowadzone na zlecenie Starostwa tucholskiego i przebadano uczniów gimnazjum na terenie całego powiatu tucholskiego.

Alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną używką w środowisku młodych ludzi, co potwierdzają prowadzone sondaże. Przyczyny sięgania po alkohol mogą być różne, od społecznych i towarzyskich, po próbę radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. Otrzymane rezultaty przedstawiono na wykresie. Każdy badany mógł zaznaczyć kilka odpowiedzi.

Przyczyny sięgania po alkohol:

■ Uczniowie ■ Uczennice ■ Ogółem

Jako przyczyny spożywania alkoholu uczniowie szkół gimnazjalnych często podawali chęć zaimponowania innym, presję rówieśniczą, chęć zapicia problemów, obawę przed odrzuceniem oraz okazje towarzyskie, takie jak urodziny, wizyty w pubie bądź dyskoteci. Jest to zgodne z polską obyczajowością, według której spotkania rodzinne i towarzyskie powinny odbywać się przy napojach alkoholowych. Badane dziewczęta częściej niż badani chłopcy wskazywały na chęć

zaimponowania, chęć zapicia problemów i smutków, obawę przed odrzuceniem oraz presję rówieśniczą.

Średni wiek pierwszego kontaktu z alkoholem wyniósł dla uczniów szkół gimnazjalnych 12,2 lat. Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi uczniów na pytanie o spożywanie kiedykolwiek przez nich napojów alkoholowych

Tab. 6 Spożywanie napojów alkoholowych przez uczniów szkół gimnazjalnych w gminie Lubiewo.

Czy spożywałeś kiedykolwiek alkohol?	Ogółem	Uczennice	Uczniowie
Nigdy	49,8%	47,7%	52%
1-2 razy	21,5%	27,1%	15,7%
3-9 razy	10%	13,1%	6,9%
10 lub więcej	18,7%	12,1%	25,5

Wystąpiło niewielkie zróżnicowanie odpowiedzi w zależności od płci badanych uczniów. W gminie Lubiewo alkohol piło przynajmniej raz w życiu 48% badanych chłopców oraz 52,3% badanych dziewcząt, co stanowi duży odsetek młodych ludzi mających kontakt z alkoholem. W badaniu ESPAD z 2011 roku kiedykolwiek w życiu piło alkohol 89% gimnazjalistów oraz 85,6% gimnazjalistek.

W pytaniu o dostępność alkoholu w środowisku uczniów szkół gimnazjalnych w gminie Lubiewo wystąpiło pewne zróżnicowanie odpowiedzi w zależności od płci badanych. 26,5% badanych chłopców oraz 28,1% badanych dziewcząt ocenia zakup alkoholu jako bardzo trudny lub raczej trudny, 35,5% badanych dziewcząt oraz 21,5% badanych chłopców ocenia zakup alkoholu jako czynność raczej łatwą bądź bardzo łatwą. Wśród badanych gimnazjalistów nieco mniej niż jedna trzecia (28,7%) ankietowanych uznała zakup alkoholu za czynność bardzo łatwą bądź raczej łatwą, 22% ankietowanych wskazało, że alkohol trudno jest kupić, ale jak się zna odpowiednie osoby, jest to możliwe, zaś dla 27,3% ankietowanych zakup alkoholu jest raczej trudny lub bardzo trudny. Łatwy dostęp do alkoholu dla osób niepełnoletnich jest sprzeczny z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 1982 r., wyraźnie zabraniającej sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Uzyskane rezultaty obrazuje poniższa tabela.

Tab. 7. Ocena dostępności alkoholu w środowisku lokalnym przez gimnazjalistów w gminie Lubiewo.

Czy uważasz, że w Twoim środowisku kupić alkohol jest?	Ogółem	Uczennice	Uczniowie
Bardzo trudno	14,4%	13,1%	15,7%
Raczej trudno	12,9%	15%	10,8%
Trudno, ale jak się zna odpowiednie osoby, to można	22%	22,4%	21,6%
Raczej łatwo	12%	15,9%	7,8%
Bardzo łatwo	16,7%	19,6%	13,7%
Nie wiem	22%	14%	30,4%

Otrzymane rezultaty mogą być alarmujące, choć są niższe od wyników badań ESPAD z 2011 roku, w których 49,3% gimnazjalistów deklaruje, że zakup piwa jest dla nich bardzo łatwy, 39,5% gimnazjalistów uznaje zakup wina za czynność bardzo łatwą, zaś 33,4% gimnazjalistów wypowiada się w ten sposób o kupowaniu wódki.

Jeśli chodzi o okoliczności pierwszego kontaktu z alkoholem w grupie badanych dziewcząt oraz chłopców wystąpiły różnice. Szczegółowe zestawienie wyników znajduje się w poniższej tabeli.

Tab. 8. Okoliczności pierwszego spożycia alkoholu przez uczniów szkół gimnazjalnych w gminie Lubiewo. Procenty dotyczą uczniów, którzy wcześniej deklarowali spożycie alkoholu przynajmniej raz w życiu.

W jakiej sytuacji po raz pierwszy miałeś kontakt z alkoholem?	Ogółem	Uczennice	Uczniowie
W szkole	6%	1,8%	11,4%
Na dyskotecę/w pubie	23%	17,9%	29,5%
Na wakacjach	38%	46,4%	27,3%
Na wagarach	1%	1,8%	-
W domu	13%	10,7%	15,9%
W innej sytuacji	19%	21,4%	15,9%

Picie alkoholu po raz pierwszy w czasie wakacji zadeklarowało 38% badanych gimnazjalistów. 23% gimnazjalistów miało pierwszy kontakt z alkoholem na dyskotecę, zaś 13% gimnazjalistów – w domu. Badani młodzi mieszkańcy gminy

Lubiewo deklarowali ponadto, że spożywali po raz pierwszy napoje alkoholowe w trakcie różnych okazji, jak urodziny, spotkania rodzinne, spotkania ze znajomymi, wesela oraz zabawy sylwestrowe. Badane dziewczęta częściej niż badani chłopcy pierwszy kontakt z alkoholem miały w czasie wakacji oraz w czasie towarzyskich okazji, natomiast badani chłopcy częściej niż badane dziewczęta pierwszy raz spożywali alkohol na dyskotecce lub w domu.

Spożywanie alkoholu przez uczniów szkoły gimnazjalnej było najczęściej wynikiem własnej inicjatywy. W ten sposób odpowiedziało 73% gimnazjalistów mających kontakt z alkoholem (78,6% dziewcząt oraz 65,9% chłopców mających kontakt z alkoholem). Ponadto młode osoby były namawiane do spożycia alkoholu przez znajomych. Odpowiedziało w ten sposób 17% gimnazjalistów, którzy mieli wcześniej kontakt z alkoholem (10,7% dziewcząt oraz 25% chłopców, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem) Badani uczniowie szkół gimnazjalnych również wskazywali na inne okoliczności, jak spożywanie napojów alkoholowych podczas rodzinnych uroczystości (10% gimnazjalistów mających kontakt z alkoholem, 10,7% dziewcząt oraz 9,1% chłopców, mających kontakt z alkoholem).

Ponad połowa gimnazjalistów, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem (52%) spożywała alkohol okazjonalnie (kilka razy w roku), 14% gimnazjalistów – kilka razy w miesiącu, 9% gimnazjalistów – średnio raz w miesiącu, 5% gimnazjalistów – więcej niż raz w tygodniu, 8% gimnazjalistów – prawie codziennie, a kolejnych 12% uczniów szkół gimnazjalnych spróbowało alkoholu tylko raz w życiu. Wystąpiły różnice w odpowiedziach badanych chłopców i dziewcząt. 66,1% dziewcząt oraz 34,1% chłopców, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem, spożywało alkohol okazjonalnie, 20,5% chłopców – średnio raz w miesiącu, 5,4% dziewcząt oraz 25% chłopców – kilka razy w miesiącu, 3,6% dziewcząt oraz 6,8% chłopców – więcej niż raz w tygodniu, 8,9% dziewcząt oraz 6,8% chłopców – prawie codziennie, zaś 16,1% dziewcząt oraz 6,8% chłopców spróbowało alkoholu tylko raz w życiu.

Tab. 9. Rodzaje alkoholu spożywanego przez gimnazjalistów oraz częstotliwość ich spożywania. Procenty dotyczą wszystkich uczniów, a nie tylko tych, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem.

Ogółem PIWO Nigdy	Uczennice	Uczniowie
61,7%	58,9%	64,7%

1-2 razy	14,8%	18,7%	10,8%
3-9 razy	11,5%	14%	8,8%
10 i więcej razy	12%	8,4%	15,7%
WINO			
Nigdy	71,3%	67,3%	75,5%
1-2 razy	20,1%	24,3%	15,7%
3-9 razy	4,3%	3,7%	4,9%
10 i więcej razy	4,3%	4,7%	3,9%
NAPOJE WYSOKOPROCENTOWE (DRINKI, WÓDKA, WHISKY)			
Nigdy	65,1%	66,4%	63,7%
1-2 razy	17,2%	19,6%	14,7%
3-9 razy	9,6%	8,4%	10,8%
10 i więcej razy	8,1%	5,6%	10,8%

Spożycie piwa wśród uczniów szkół gimnazjalnych w gminie Lubiewo wynosi 38,3%, spożywanie wina — 28,7%. Natomiast poziom picia napojów wysokoprocentowych wynosi 34,9%. Wystąpiło zróżnicowanie odpowiedzi badanych dziewcząt i chłopców. Badane dziewczęta częściej niż badani chłopcy przyznawały, że spożywały przynajmniej raz w życiu piwo bądź wino.

Kolejne pytanie dotyczyło upojenia alkoholowego. Picie w znacznych ilościach, które prowadzi do przekraczania progu nietrzeźwości, może powodować uszczerbek na zdrowiu oraz występowanie nagannych zachowań, zaburzających porządek publiczny. Zapytano uczniów, czy zdarzyło się im kiedykolwiek upić (stracić kontrolę nad swoim zachowaniem). Wśród gimnazjalistów, którzy deklarowali wcześniej spożycie alkoholu, dwie trzecie uczniów (63%) nie miało tego typu doświadczeń, 19% gimnazjalistów – upiło się tylko raz, 6% gimnazjalistów upiło się 2 razy, 6% gimnazjalistów upiło się 3-5 razy w swoim życiu, 1% gimnazjalistów upiło się 6-9 razy, zaś 5% gimnazjalistów – ponad 10 razy.

Podsumowując, 17,7% gimnazjalistów (odsetki dotyczą wszystkich uczniów, a nie tylko tych, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem) przynajmniej raz w życiu upiło się, tracąc kontrolę nad własnym zachowaniem. Tyle samo badanych chłopców (17,6%), co badanych dziewcząt (17,8%) deklarowało, że przynajmniej raz w życiu się upiło. W badaniu ESPAD w 2011 roku uwzględniono dwa poziomy nadmiernego spożycia napojów alkoholowych: przekroczenie progu nietrzeźwości oraz silne upicie się (wypicie tyle, żeby zataczać się, bełkotać, nie pamiętać, co się działo). Do przekroczenia progu nietrzeźwości chociaż raz w życiu przyznało się 48,6% gimnazjalistów, zaś do silnego upicia się chociaż w życiu przyznało się 44,5%

gimnazjalistów. Wyniki uzyskane w badaniu wskazują na znacznie niższy odsetek uczniów szkoły gimnazjalnej, którzy posiadali tego typu doświadczenia.

Rodzina odgrywa istotną rolę w wychowywaniu młodego pokolenia. Rodzice mogą mieć decydujący wpływ na podejmowanie doświadczeń z substancjami psychoaktywnymi przez ich dzieci, dlatego też ta kwestia została poruszona w badaniach. Uczniowie udzielali odpowiedzi na pytanie o reakcję rodziców w sytuacji, gdy wrócili do domu pod wpływem alkoholu.

Tab. 10. Reakcja rodziców na stan upojenia alkoholowego gimnazjalistów w gminie Lubiewo.

Jeśli wróciłeś do domu pod wpływem alkoholu, jaka była reakcja Twoich rodziców?	Ogółem	Uczennice	Uczniowie
Zdenerwowali się i nakrzyczeli na mnie	8%	3,6%	13,6%
Ukarali mnie	9%	7,1%	11,4%
Nie zorientowali się	21%	26,8%	13,6%
Zauważyli, ale nie zareagowali	2%	-	4,5%
Taka sytuacja nie miała miejsca	60%	62,5%	56,8%

W ponad połowie przypadków nie zaistniała w ogóle sytuacja, w której badany wrócił do domu pod wpływem alkoholu i zastał rodziców. W sytuacji, kiedy rodzice rozpoznają stan upojenia alkoholowego u dzieci, czasami reagują gniewem i stosują kary, takie jak zakazy. **Niepokojący wydaje się jednak znaczny odsetek sytuacji, w których rodzice nie zorientowali się, że ich dzieci znajdują się pod wpływem alkoholu.**

Spożywanie napojów alkoholowych przez badanych gimnazjalistów jest poważnym problemem w gminie Lubiewo. Do spożycia alkoholu przynajmniej raz w życiu przyznało się 50,2% badanych uczniów. Odsetek badanych młodych mieszkańców gminy Lubiewo, którzy przynajmniej raz spożyli alkohol jest niższy od wyniku uzyskanego w badaniu uczniów szkół gimnazjalnych w powiecie tucholskim, w którym kontakt z alkoholem miało 58,7% badanych gimnazjalistów. Ponadto 17,7% badanych gimnazjalistów przynajmniej raz w życiu upiło się, tracąc kontrolę nad

własnym zachowaniem. Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe uczniowie często wskazują na picie okazjonalne, chęć zaimponowania oraz presję społeczną, co wskazywać może na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby.

Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, że rodzice często nie zauważają tego, że ich dzieci znajdują się pod wpływem alkoholu. Uzyskane wyniki powinny zaalarmować rodziców i opiekunów, aby poświęcali swoim dzieciom więcej uwagi i nie zapominali o odpowiedzialności, jaką za nie ponoszą.

Podsumowując wynik badań wśród uczniów gimnazjum można wysunąć następujące wnioski:

- Spożywanie napojów alkoholowych przez badanych gimnazjalistów jest poważnym problemem w gminie Lubiewo. Do spożycia alkoholu przynajmniej raz w życiu przyznało się 50,2% badanych uczniów. Odsetek badanych młodych mieszkańców gminy Lubiewo, którzy przynajmniej raz spożyli alkohol jest niższy od wyniku uzyskanego w badaniu uczniów szkół gimnazjalnych w powiecie tucholskim, w którym kontakt z alkoholem miało 58,7% badanych gimnazjalistów. Ponadto 17,7% badanych gimnazjalistów przynajmniej raz w życiu upiło się, tracąc kontrolę nad własnym zachowaniem.
- Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe uczniowie często wskazują na picie okazjonalne, chęć zaimponowania oraz presję społeczną, co wskazywać może na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwróciła się do pedagogów szkolnych z prośbą o określenie głównych obszarów problemowych występujących w poszczególnych placówkach szkolnych.

Sytuacja wychowawcza w Zespole Szkół w Lubiewie- rok szkolny 2012/2013

W roku szkolnym 2012/2013 praca wychowawcza szkoły oparta była na podstawowych dokumentach związanych z prawem oświatowym oraz dokumentach szkoły – statut szkoły, program wychowawczy i profilaktyczny, regulaminach wewnętrznych oraz planie pracy pedagoga szkolnego.

W zakresie zadań wychowawczych pedagogzy szkolni podejmowali następujące działania:

- wspomaganie uczniów, nauczycieli, rodziców w rozwiązywaniu następujących problemów wychowawczych:
  - kradzieże
  - wagary
  - niewłaściwe zachowania na lekcjach
  - konflikty rówieśnicze (bójki, zaczepki słowne, dokuczanie, wulgarne zachowanie wobec siebie i innych osób)
  - wymuszenia (dodatki do obiadów)
  - niewłaściwe zachowanie w autobusie szkolnym
  - wspólnie z wychowawcami klas monitorowanie frekwencji uczniów, podejmowanie działań wobec wagarów, ucieczek z lekcji,
  - udzielanie rodzicom porad, wskazówek ułatwiających rozwiązywanie problemów wychowawczych z własnymi dziećmi, wzywianie rodziców na rozmowy do szkoły,
  - wspólnie z wychowawcami klas, rodzicami kierowaliśmy uczniów na badania do PPP w Tucholi, zajęcia edukacyjno – terapeutyczne, socjoterapeutyczne,
  - korzystaliśmy systematycznie z pomocy psychologa,
  - analizowaliśmy wyniki nauczania i zachowania

Natomiast w zakresie profilaktyki wychowawczej podjęte zostały następujące działania:

- rozpoznawanie wspólnie z wychowawcami sytuacji domowej poprzez wizyty w domu lub informacje z ośrodka pomocy społecznej,
- monitorowanie zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- współpraca z instytucjami takimi jak: Policja, kuratorzy zawodowi, GKRPA, GOPS, PPP w Tucholi, Sanepid, PCPR
- uczestniczenie w rozmowach dyscyplinujących uczniów rodzica, policjanta,

- uczestniczenie w pracach zespołu Interdyscyplinarnego,
- skierowanie wniosku do sądu Rodzinnego w Tucholi o umieszczenie ucznia w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym ze względu na dużą nieobecność w szkole.

Z kolei w Zespole Szkół w Zespole Szkół w Bysławiu przedstawiono

następujące problemy wychowawcze:

- na pierwsze miejsce wysuwa się agresja słowna związana z brakiem odpowiedzialności za słowo mówione i brakiem odpowiedzialności za konsekwencje wypowiedzi,
- agresja słowna przeradza się w przemoc fizyczną, są to bójki, popychania i poszturchywanie,
- występuje cyberprzemoc, której konsekwencją jest oddanie spraw do sądu dla nieletnich,
- wzrasta niewydolność wychowawcza rodziców,
- bardzo trudne sytuacje w domu, częste rozwody, rozbite rodziny oraz eursieroctwo.

Przedstawione problemy potwierdzają konieczność zapewnienia dzieciom i młodzieży zajęć uczących właściwego spędzania wolnego czasu i będącego alternatywą wobec sięgania po używki.

Właściwie zorganizowane zajęcia pozalekcyjne, zajęcia sportowe oraz wyjazdy z programami profilaktycznymi są jedną z form udzielania pomocy dzieciom narażonym na zaburzenia życia rodzinnego wynikającego z problemów alkoholowych lub bezrobocia.

Jednym z problemów jest problem bezrobocia, który bardzo niekorzystnie wpływa na społeczeństwo.

Bezrobocie jest to taki okres, kiedy w gospodarce państwa liczba miejsc pracy jest mniejsza niż liczba osób jej poszukujących. Bezrobocie jest zjawiskiem powszechnym i występującym wszędzie. Nawet tak wielkie potęgi jak USA nie mogą sprostać wzrastającemu bezrobociu. Bezrobocie niesie ze sobą praktycznie same negatywne skutki. Pozytywne jest tylko to, że człowiek ma więcej czasu. Mimo zróżnicowanej liczby bezrobotnych w poszczególnych regionach kraju problem ten dotyczy całego kraju. Przyczyniła się do tego nie tylko recesja ekonomiczna, lecz także wprowadzenie nowych technologii oszczędzających pracę ludzką,

niedostosowanie kwalifikacji osób poszukujących pracy do tych technologii, restrukturyzacja przemysłu, zmiany w organizacji pracy. Obecnie w procesach produkcyjnych większość stanowisk pracy zastępowana jest przez pracę komputerów i maszyn. W związku z tym liczba miejsc pracy została znacznie ograniczona. Jednak za główną przyczynę bezrobocia w Polsce uważa się nałożenie nowych stosunków rynkowych na starą strukturę gospodarczą i rządzące w niej mechanizmy. Związane z tymi czynnikami ograniczenie liczby miejsc pracy utrudnia zmniejszenie bezrobocia i czyni je zjawiskiem trwałym. Ze względu na lepsze wykształcenie mniej bezrobotnych jest wśród pracowników umysłowych niż wśród pracowników fizycznych. Pracownicy umysłowi z wyższym wykształceniem pozostają bez pracy krócej, gdyż łatwiej jest im znaleźć nowe zatrudnienie.

Konsekwencjami bezrobocia (zwłaszcza długotrwałego) dla większości bezrobotnych są: pogorszenie standardu życia, problemy z zagospodarowaniem czasu wolnego, izolacja społeczna, ograniczenie lub zaniechanie uczestnictwa w życiu politycznym i kulturalnym. Towarzyszy temu dyskomfort psychiczny, polegający często na poczuciu bezsilności. Następstwem trudności finansowych jest nie tylko obniżenie standardu życia, lecz także pozbawienie bezrobotnego możliwości nabywania dóbr, które są symbolami statusu, co prowadzi do obniżenia samooceny. Skutkiem bezrobocia jest również wzrost przestępczości. Dla niektórych bieda stwarza pokusy popełnienia różnych przestępstw. Pogłębiający się niedostatek, izolacja społeczna, trudności w znalezieniu nowego zatrudnienia, zależność od innych pogarszają samopoczucie psychiczne. Wpływ na to ma również wyobrażenie bezrobotnego o tym, jak jest postrzegany przez innych. Często bezrobocie jest zjawiskiem wielopokoleniowym. Obniżenie standardu życia bezrobotnych rodziców jest przyczyną obniżenia poziomu wykształcenia dzieci. Bezrobocie zawsze ma negatywne skutki dla społeczeństwa. Są nimi: duże koszty świadczeń socjalnych, niewykorzystanie zdolności do pracy bezrobotnych, poczucie zagrożenia utratą pracy ludzi zatrudnionych i niebezpieczeństwo zwiększenia się zjawisk niepożądanych (np. alkoholizm, rozwody, narkomania, przestępczość, samobójstwa). Jeśli człowiek nie jest wykształcony do robienia tego, na co jest w danej chwili zapotrzebowanie, staje się bezrobotny.

Sytuacja, w której ludzie pozbawieni szans na pracę i rozwój własnych zdolności oraz wykazanie swej użyteczności dla społeczeństwa wyraźnie wpływa na

ich psychikę. Im dłużej pozostają bez prac, tym mniejsze są szanse na znalezienie jej ponownie. Skutki bezrobocia dotyczą jednostkę pozostającą bez pracy, ale także jej rodzinę. Taka sytuacja zakłóca, a czasem uniemożliwia jej wypełnianie zadań. Najbardziej oczywiste jest, że bezrobocie załamuje realizację funkcji ekonomiczno-konsumpcyjnej rodziny, która musi być spełniona, jeżeli rodzina ma trwać i wychowywać dzieci.

Osoby nie mające pracy mogą korzystać z zasiłków, zapomogi itp. ale to nie wystarcza na utrzymanie. Wielu bezrobotnych sięga po alkohol by zapać swój smutek. Objawami alkoholizmu jest twierdzenie, że alkohol odpręża i daje ulgę, redukuje napięcie i niepokój, osłabia poczucie winy, ośmiela, ułatwia zaśnięcie itp.

Na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Gminie Lubiewo na koniec września 2013r. zarejestrowanych było bezrobotnych **383** osoby w tym **210** kobiet, **66** osób z prawem do zasiłku, a **317** osób bez prawa do zasiłku. Z kolei na koniec 2012r. liczba bezrobotnych wynosiła **384** i nastąpił wzrost bezrobocia od miesiąca września 2012r do grudnia 2012r. Można wnioskować, że liczba bezrobotnych na koniec 2013r. będzie wyższa niż w 2012r

- **Zadania i kierunki działań na rok 2014**

Działania podejmowane przez samorząd gminy wynikają z zadań określonych w art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości. W szczególności zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
  - **Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,**
- Kontynuowanie działalności Punktu Pomocy Rodzinie w Lubiewie i w Bysławiu dla osób uzależnionych i ich rodzin, w tym:
  - Finansowanie specjalisty – psychologa - terapeuty;
  - Prowadzenie konsultacji dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
  - Finansowanie specjalisty psychologa świadczącego usługi zdiagnozowania problemów całej rodziny i zaplanowania pomocy dla wszystkich jej członków;
  - Finansowanie kosztów badania osób w przedmiocie uzależnienia przez biegłego psychiatrę sądowego oraz psychologa na potrzeby wniosków kierowanych do Sądu Rejonowego o wszczęcie postępowania w celu poddania się leczeniu przymusowego;
  - Finansowanie kosztów sądowych zgodnie z ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą:

- Wspieranie działalności zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Promocja ogólnopolskiego systemu pomocy ofiarom przemocy „Niebieska linia” poprzez współfinansowanie telefonu zaufania.
- Monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy służb.
- Udzielanie porad przez psychologa.
- Ścisła współpraca psychologa i terapeuty z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie

narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

- Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych programów profilaktycznych „Spójrz inaczej” i „Nasze spotkania” dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców.
- Finansowanie zajęć w świetlicach profilaktyczno-wychowawczych w Lubiewie i Bysławiu.
- Finansowanie zajęć dla dzieci w czasie ferii zimowych.
- Prowadzenie w ramach profilaktyki problemowej zajęć sportowych.
- Organizowanie i współfinansowanie letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży w szkołach.
- Edukacja rodziców w zakresie utrzymania abstynencji: nikotynowej, alkoholowej i wszelkich używek zmieniających świadomość.
- Prowadzenie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich kampanii edukacyjnych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- Dofinansowanie zadań ujętych w gminnym programie realizowanych przez organizacje pozarządowe, posiadających w statucie zapis określający ich zaangażowanie w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych czy narkomanii.
- Dofinansowanie działalności świetlic środowiskowych realizujących organizacje czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
- Finansowanie szkoleń, porad dla realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mające na celu zwiększenie kompetencji w/w osób.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako

oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawę bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora. Postępowanie z tego zakresu prowadzone jest na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. Sprawy w których gmina występuje jako oskarżyciel publiczny odbywają się w trybie uproszczonym. Wniesienie aktu oskarżenia do sądu musi być poprzedzone przeprowadzeniem postępowania dowodowego, które należy do kompetencji policji. Wójt może w drodze upoważnienia wskazać osobę do reprezentowania gminy przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. W tej roli może wystąpić radca prawny lub adwokat.

- **Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi**

Organ wydający zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych może zlecić przeprowadzenie kontroli zasad obrotu napojami alkoholowymi instytucjom uprawnionym do przeprowadzenia tego rodzaju kontroli lub Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Kontrola przeprowadzana jest przez członków Gminnej Komisji zgodnie z zarządzeniem Wójta, które określa sposób przeprowadzenia kontroli oraz jej zakres. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół w dwóch wykonaniach. Wnioski z kontroli przekazywane są Wójtowi Gminy.

- **Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Pełnomocnika ds. rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubiewie składa się z 7 osób, które reprezentują różne środowiska społeczne. Do jej zadań należy:

- opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży lub w miejscu sprzedaży,
- opiniowanie decyzji o cofaniu zezwoleń w przypadku naruszenia zakazu sprzedaży,
- rozpatrywanie wniosków wpływających do komisji,
- kierowanie na badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, zgodnie z ustawą,
- opracowanie założeń do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- dokonywanie kontroli placówek handlowych,

- wykonywanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i składanie rocznego sprawozdania Wójtowi,
- inne zadania wynikające z Programu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest miejscem, gdzie najczęściej zgłaszają się po pomoc członkowie rodzin z problemem alkoholowym, przede wszystkim dlatego, że komisja podejmuje czynności zmierzające do wydania orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego.

W ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia komisja wykonuje następujące czynności:

- przyjmuje zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
- wzywa na rozmowę osobę, co do której wpłynęło zgłoszenie,
- w przypadku jeśli wezwana osoba nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, kieruje na badania przez biegłych(psycholog i psychiatra),
- przygotowuje dokumentację związaną z postępowaniem sądowym,
- składa wnioski o wszczęcie postępowania do sądu.

O zastosowaniu wobec osoby uzależnionej zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego stanowi Sąd Rejonowy, który wydaje postanowienie w tej sprawie.

Szczególny zakres działania komisji i tryb pracy określa regulamin.

Członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie za:

- Prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych (każdorazowo za przeprowadzoną kontrolę).
- Pracę w komisji (za każde posiedzenie).
- Wynagrodzenie za pracę dla członków komisji ustala się w 2014r. w wysokości 5 –krotnej diety obowiązującej zgodnie z zarządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie diet i innych należności z tytułu podróży służbowych na terenie kraju.
- Wynagrodzenie dla pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych ustala się w wysokości 700,00 zł.(brutto) miesięcznie i wypłacane jest na podstawie umowy zlecenia.

Wynagrodzenia wypłacane są na podstawie umowy – zlecenia, za rzeczywisty udział w pracach komisji lub za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży, potwierdzone listą obecności.

VIII. Podział zadań i środków finansowych.

Planowane dochody za wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w 2014 roku powinny wynieść 90 000 zł

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na obrót alkoholem. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację zadań określonych w w/w Programie.

L.P	ZADANIA	KWOTA W ZŁ
1.	Szkolenia dla członków komisji	488,00
2.	Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci i rodziców w Zespole Szkół w Lubiewie (szkoła podstawowa), program realizowany jest od września do czerwca przez 2 nauczycieli z Zespołu Szkół w Lubiewie , stawka godz. 20zł.	24x20x2=960,00
3.	Warsztaty integracyjne dla rodziców z dziećmi	1000,00
4.	Działalność Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej w Lubiewie <ul style="list-style-type: none"> • wynagrodzenia wychowawców • wynagrodzenia sprzętaczki • energia i gaz • środki czystości	7200,00 2600,00 2500,00 800,00
5.	Działalność Świetlicy Profilaktyczno - Wychowawczej w Bysławiu <ul style="list-style-type: none"> • wynagrodzenia wychowawcy • środki czystości i artykuły papiernicze	8100,00 800,00
6.	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	12000,00
7.	Koszty sądowe w tym opłata za opinie biegłych	2000,00
8.	Działalność punktów konsultacyjnych dla osób z problemami alkoholowymi w Lubiewie i Bysławiu	20000,00

9.	Realizacja zajęć pozalekcyjnych sportowych oraz sportowo –rekreacyjnych: W Lubiewie <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia - piłka nożna i halowa w ilości 60godz.(młodzież ponadgimnazjalna) • zajęcia z badmintona w ilości 100 godz. • zajęcia z tenisa ziemnego ilości 80 godz. - stawka 18 zł 	1080,00
		1800,00
		1440,00
	składki ZUS	572,00
	W Bysławiu:	1080,00
	• zajęcia - piłka siatkowa i ręczna w ilości- 60 godz.	1080,00
	• zajęcia - piłka nożna i unihokej w ilości - 60 godz.	1080,00
10.	Dzień Profilaktyki w Zespole Szkół w Lubiewie	1000,00
11.	Realizacja programu,, Nie palę, nie piję, na jakim świecie żyję.	400,00
12.	Udział w konkursie profilaktycznym w Kęsowie	600,00
13.	Dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży	8000,00
14.	Realizacja programu pn. Świetlica nasza do życia bez nałogów zaprasza"	5500,00
15.	Festyn sportowo-rekreacyjny „Żyj zdrowo na sportowo” – 2 czerwca w Zespole Szkół w Bysławiu	500,00
16.	Dofinansowanie do organizacji Zjazdu Trzeźwości w Świeciu	500,00
17.	Dofinansowanie działalności Stowarzyszeń	3000,00
Razem		85 000,00

Została wydzielona kwota 5.000,00 zł na realizację Programu Przeciwdziałania Narkomanii .

IX. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Rada Gminy Lubiewo.
- Wójt Gminy Lubiewo.

- Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Placówki oświatowo – wychowawcze z terenu gminy.
- Biblioteka Publiczna w Lubiewie z filią w Bysławiu.
- Pełnomocnik Wojewody Kujawsko – Pomorskiego ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Komisariat Policji oraz sąd i prokuratura.
- Podmioty gospodarcze.
- Środki masowego przekazu.
- Organizacje pozarządowe.
- Parafie na terenie Gminy Lubiewo.
- Służba Zdrowia.

X. Postanowienia końcowe.

1. Finansowanie realizacji niniejszego programu będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze.
2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będzie promowany przez zamieszczenie informacji o istocie programu i jego założeniach w lokalnej prasie.
3. Wójt Gminy składa każdego roku sprawozdanie Radzie Gminy z wykonania Gminnego Programu.

Przewodniczący Rady Gminy

Lubiewo

Józef Pilarski

